

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

E-dnevnik

„Šteta što nemam deset godina više jer bi me starost čuvala od pobuna, ili deset godina manje pa bi mi bilo svejedno.” – Selimovićeva je rečenica koje sam se prisjetio dok sam dvojio oko toga trebam li ili ne trebam pisati o nečemu s čim sam se susreo prvoga dana ove nastavne godine. Na kraju sam se odlučio kako i zbog vlastite životne dobi, ali i zbog položaja koji trenutno zauzمام unutar našega odgojno-obrazovnog sustava, prozboriti riječ-dvije o uvođenju e-dnevnika u naše škole. Dakle, kao netko koga se uvođenje e-dnevnika u nastavu najzdravnije tiče, te i kao netko tko se ne ustručava javno iznijeti mišljenje o svakoj, pa i ovoj, pojavi u našem školstvu, mislim da vrijedi čuti i glas jednog od onih koji ne dijele mišljenje laudatora sa Svetica kojima s usana ne silaze pohvale uvođenju ovog najnovijeg nastavnog „pomagala” u naše škole. Pišem o e-dnevnici i stoga jer se sve rjeđe iz škola u javnost uspije probiti, neki bi rekli da se radi i o strahu, glas onih među nama koji kritički propituju uvođenje elektronskih pomagala u naše škole, jučer računala i pametnih ploča, danas takozvanih e-upisa u srednje škole, e-udžbenika i e-dnevnika.

E-dnevnik, uostalom poput svih elektronskih i drugih novotarija u našim životima, imaju svoje dobre i svoje loše strane. Odluku o njihovoj nabavci odgovorni bi pojedinci donijeli nakon pažljivog vaganja jednog i drugog. Uz uvažavanje, dakako, ako prevagnu one pozitivne strane, postojećih financijskih mogućnosti. Pa što su nam pozitivno donijeli e-dnevnik? Kao prvo, sve ono što su nastavnici bilježili olovkom sada će bilježiti uz pomoć tipkovnice. Nema više prepisivanja na primjer elemenata ocjenjivanja za svakog učenika ponaosob. Razrednicima će biti olakšani administrativni poslovi. Najozbiljnija negativnost koju sam i osobno zamijetio odnosila se na sporost unošenja podataka. Administrativni dio sata, dakle dio sata kad nastavnik bilježi sadržaj nastavne jedinice, učeničke izostanke ili postignuća e-dnevnikom meni se, a vjerujem i većini mojih kolegica i kolega, produljio umjesto skratio. Svaka minuta u četrdeset petominutnom satu je skupa, pa makar i neznatno smanjuje nastavnikov neposredni odgojno-obrazovni rad s učenicima.

Lakša mogućnost roditeljskog uvida u ocjene – također, jedan je od argumenata koji sam čuo od zagovaratelja e-dnevnika. Rijetki su razrednici koji se u svome radu nisu susreli s problemom nedovoljnog interesa roditelja za postignuća ili probleme njihove djece. Problem je to koji napose u srednjim školama, te u strukovnicima, poprma dramatične razmjere. Odaziv na roditeljske sastanke je takav da se, hvala Bogu, još nitko nije sjetio održavanje sastanka uvjetovati kvorumom. Oni roditelji koji su se nereditovito dolazili informirati o radu svoje djece, nakon uvođenja e-dnevnika, činit će to još rjeđe. Oni pak koji to i nisu činili, sada će imati jak razlog da se i ubuduće neodgovorno ponašaju. Treba tek vidjeti hoće li se smanjiti broj roditelja koji su do sada redovito dolazili na roditeljske sastanke i informacije?

„Kad se ima, neka se i troši!” – komentar je jednog kolega koji mi je još odzvanjao u ušima baš kad su na vijestima javljali kako se tog predvečerja urušio strop u jednoj vremenšnoj splitskoj osnovnoj školi. Ako se neimaština u kojoj desetljećima tavori naše školstvo još i može razumjeti, kako razumjeti paradoks da nam učenici istovremeno uče s pametnih ploča i u vlažnim učionicama, da nam učitelji imaju e-dnevnik, ali i da novca redovito manjka za njihovu stručnu literaturu, odlazak na stručne seminare, dnevnicu i koješta drugo? Definitivno, mi u ovoj zemlji ne znamo prepoznati što je važno, bez čega se može a bez čega ne? Sve ovo vrijedi i za naše školstvo. E-dnevnik, reći ću to glasno i jasno, ma koliko mi to pojedinci i zamjerali, u ovom trenutku predstavljaju više provokaciju nego inovaciju. Oni predstavljaju dokaz da naše školstvo, unatoč posvemašnjoj neimaštini, nije imuno čak ni od pošasti „pedagoškog konzumerizma”. A nitko nije tako maestralno opisao ovu opasnu i štetnu pojavu kao američki znanstvenik i publicist Dave Ramsey iz čije bismo planetarno poznate sentence kako ljudi danas prečesto kupuju ono bez čega mogu novcem koji nemaju da bi impresionirali one do kojih im nije stalo podosta toga mogli svi mi skupa naučiti. Pa i na primjeru e-dnevnika.

OUTSOURCING U JAVNIM SLUŽBAMA

Kreće li, kada, s kim?

Linićeva izjava

Govoreći o predstojećem rebalansu državnog proračuna, ali i o projekciji proračuna za 2014. godinu, ministar financija Slavko Linić u jednoj je nedavnoj izjavi spomenuo i mogućnost izdvajanja iz pojedinih javnih službi tzv. „pomoćnog osoblja”. Na primjeru školstva, ministar najava se odnosila na tehničko osoblje zaposleno u školama: spremačice, domare, kuhare, ložače, školske vozače, noćne pazitelje i još neke. Ukupno se radi o desetak tisuća zaposlenih, odnosno oko 20 posto ukupnog broja zaposlenih. Među onima na koje bi se ministar najava, također, mogla dijelom ili čak u cijelosti odnositi, bilo bi i oko tri tisuće radnika zaposlenih na administrativnim poslovima, ponajprije tajnika i računovođa. Zapošljavanjem ovih radnika u privatnim tvrtkama, prema zagovornicima takozvanog *outsourcinga*, značajno bi se smanjio broj radnika u osnovnom i srednjem školstvu, ali i povećala njihova efikasnost. Za ovo drugo ističu se i konkretni primjeri, recimo iz pojedinih zagrebačkih bolnica u kojima već nekoliko godina poslove pranja rublja i posteljine obavljaju radnici koji su nekad bili zaposlenici bolnica, a sada rade u privatnim tvrtkama.

Uznemirenost u školama

Ministrova izjava odmah je izazvala zabrinutost i brojne upite među radnicima koji u školama rade na takozvanim pomoćnim poslovima. Je li to istina? Zašto nam povjerenici o tome ništa ne govore? Što će sindikat poduzeti? – samo su neka od pitanja koja dolaze iz škola. Odgovori na ova pitanja, a da ti odgovori ne budu ni neosnovano umirujući niti pretjerano uznemirujući, nisu ni jednostavni, niti jednoznačni. Punih 15 godina u Hrvatskoj se, na različite načine na različitim razinama, provlači i pitanje smanjenja broja zaposlenih u pojedinim javnim i državnim službama. Hrvatski je paradoks da se svih ovih godina

Ako se iz sindikata o ovom ozbiljnom i osjetljivom pitanju previše javno ne govori, u čemu ni Preporod nije izuzetak, to nikako ne znači da se i te kako pažljivo ne prati i analizira svaka izjava, svaki potez kako u samoj Vladi tako i u resornim ministarstvima

istodobno govorilo o smanjenju broja zaposlenih u javnom i državnom sektoru, ali i zapošljavalo tisuće i tisuće novih radnika u zdravstvu, obrazovanju, socijalnoj skrbi, policiji i državnoj upravi. Kupovina socijalnog mira, ali i mogući odgovor sindikata na tako ozbiljnu promjenu radnog statusa velikog broja radnika – sigurno je jedan od važnijih razloga zašto se ni jedna vlada u ovih petnaestak godina nije odlučila provesti *outsourcing* u državnim i javnim službama. Zašto je sada Linićeve najave važno shvatiti ozbiljnije nego ikada prije? Gospodarski oporavak se u Hrvatskoj se niti ne nazire, punjenje proračuna je ispod očekivanog, a mjesto odlučivanja o ovim pitanjima u značajnoj se mjeri preselilo iz Zagreba u Bruxelles – dva su najvažnija razloga zašto zaposleni u državnim i javnim službama trebaju i moraju biti zabrinuti.

Odgovor sindikata

Radnici u osnovnim i srednjim školama, na koje bi se eventualno odno-

sio *outsourcing*, u značajnom su postotku sindikalno organizirani. Visok je postotak sindikalno organiziranih radnika u školama. Među najvišima u državi. Školski sindikati imaju iskustva u vođenju ozbiljnih industrijskih akcija. O tome sigurno svaka vlast mora povesti računa. Ako se makar i odluči na provedbu ovog složenog zahvata, radit će se o prvorazrednom izazovu i za vlast i za sindikate. Kada predstavnici vlasti pozovu predstavnike sindikata na razgovore o provedbi *outsourcinga* u državnim i javnim službama, odnosno u školama, a ovo se još nije dogodilo, sve relevantne informacije o namjerama Vlade stići će promptno u svaku sindikalnu podružnicu u svaku školu. Ako se iz sindikata o ovom ozbiljnom i osjetljivom pitanju previše javno ne govori, u čemu ni Preporod nije izuzetak, to nikako ne znači da se i te kako pažljivo ne prati i analizira svaka izjava, svaki potez kako u samoj Vladi tako i u resornim ministarstvima. Za petak, 20. rujna, zakazan je sastanak predstavnika Vlade i predstavnika sindikata koji djeluju u javnim službama. Prvi nakon godišnjih odmora. Možda će se nakon ovog sastanka nešto više znati o eventualnom smanjenju broja zaposlenih u državnom i javnom sektoru. O sadržaju s ovog, kao i svih sastanaka koji će s predstavnicima Vlade uslijediti, a na kojima će se razgovarati ili pregovarati o *outsourcingu* u školama, redovito ćemo izvještavati u narednim brojevima našeg glasila.

* *Outsourcing* /engleski/ znači povjeravanje vanjskim izvršiocima dijela proizvodnje ili dijela usluga, koji se unutar nekog privrednog subjekta obavlja nedovoljno djelotvorno ili njihovo obavljanje unutar postojeće organizacijske strukture nije nužno za osnovnu djelatnost privrednog subjekta.

Posrnuće ili krah?

Početak i ove školske godine obilježen je nizom problema. Od pomicanja rokova državne mature i problema s elektronskim upisima učenika u srednje škole, preko očekivanih konfrontacija oko četvrtog modula zdravstvenoga odgoja, do neviđene erupcije tehnoloških viškova u školama. U sjeni svih ovih problema nekako neopaženim prolazi neizvjestan ishod kolektivnih pregovora za radnike u osnovnim i srednjim školama. U školama se o ovom prevažnom problemu zna uglavnom onoliko koliko dopuštaju povjerenici dvaju školskih sindikata. A ovi pak ili informacije daju na kapaljku ili ne govore ništa. O samim pregovorima šute i ministar i sindikalni čelnici. Tu i tamo provuče se nekakva glamurozna prijetnja (Branimir Mihalinec) da nam slijede štrajkovi ako novim granskim kolektivnim ugovorima prava budu smanjena ili ako bez njih, radnici u osnovnim i srednjim školama, čak i ostanu.

Zašto u dvama većinskim školskim sindikatima o svemu ovome ili šute ili ovu temu obilaze u širokom, širokom luku? Da bismo mogli u cijelosti shvatiti sadašnju situaciju moramo se prisjetiti više činjenica i niza događaja vezanih za odnos aktualne državne i prosvjetne vlasti i školskih sindikata. Promjenu vlasti nisu nesporni dočekali samo mnogi iz redova izbornih dobitnika nego, na žalost, i mnogi u sindikalnim redovima. Sindikate, a napose čelnike pojedinih sindikata, političari na vlasti doživljavali su kao produženu ruku smijenjene vlasti, dok se u pojedinim sindikatima mislilo kako će im se nova vlast morati prilagoditi ili da, ako to ne bude tako, nova vlast neće biti dugoga vijeka. Danas, skoro dvije godine nakon promjene vlasti, jasno je da ništa dobro nije uslijedilo kao posljedica svojevrsnog revanšizma naspram sindikatima od strane predstavnika vlasti, ali da su sve očitije i posljedice potpuno promašene procjene pojedinih sindikata.

Nek se prašina malo slegne

Da su se u školskim sindikatima opredijelili za „sukob” umjesto „suradnje” postalo je očitim negdje početkom ljeta prošle godine. Odbijanje privremenog otkazivanja pojedinih materijalnih prava iz TKU-a, provedeni referendumu među članstvom, veliki prosvjed 11. listopada i jednodnevni štrajk 30. studenoga, pasivno sudjelovanje u pregovorima oko TKU-a, prijetnje masovnim sudskim tužbama, višemjesečni konflikt s Vladom oko najavljenog, a otkazanog štrajka u svibnju, odugovlačenje s usklađivanjem granskih kolektivnih ugovora s Temeljnim kolektivnim ugovorom, javna vrijeđanja i omalovažavanja dužnosnika vlasti – samo su neki od sindikalnih poteza koji su produbljivali prethodno već uspostavljeni ponor između pojedinih sindikata i aktualne vlasti. Vlast je opet, sa svoje strane, na sve ovo odgovorila smanjenjem plaće učiteljima i nastavnicima, otkazivanjem Temelnog kolektivnog ugovora, neplaćanjem dnevne zarade prosvjetarima za dan proveden u štrajku, uredbom o uskrati materijalnih prava, najavama ukidanja dodataka na plaću, travanjским smanjenjem plaća, prijetnjom otkazivanja granskih kolektivnih ugovora. Ukratko, iako ni jedna od strana to nije javno isticala, dapače, isticalo se upravo suprotno, obje su se strane opredijelele za sukob umjesto suradnje.

Ako se u školskim sindikatima shvati ozbiljnost situacije, ako se odustane od daljnjeg guranja glave u pijesak, ako se shvati da je svako kupovanje vremena vremenski ograničeno, onda će se rješenja sama od sebe nametati. U protivnom, ako do svega ovoga ne dođe, ako i dalje budemo vjerovali da će netko drugi riješiti naše probleme, uslijedit će nam slom – i nebitno je hoće li biti zajednički ili pojedinačan. Cijenu će, u objema varijantama, najteže platiti oni radi kojih svi mi koji predvodimo sindikate i postojimo

Ozbiljno je ugrožena čak i elementarna komunikacija sindikata s prosvjetnim vlastima. Nikada u proteklih dvadesetak godina nije partnerski odnos sindikata i vlasti ozbiljnije bio doveden u pitanje. Odgovorno tvrdim da je komunikacija prosvjetnih vlasti sa sindikatima bila bolja čak i u vrijeme održavanja višetjednih štrajkova u školama. Situacija je toliko ozbiljna da danas gotovo nema izgleda za nekakvo zatopljenje međusobnih odnosa, a kamoli za uspostavu izgubljenog povjerenja i otpočinjanje dogovornog rješavanja problema. Dvije činjenice bitno slabe sindikalnu poziciju u cijelom ovom sporu. Prvo, predstavnici pojedinih školskih sindikata prvi su i posljednji puta o svemu ovome međusobno razgovarali u kolovozu prošle godine. I drugo, potpuno je izostalo očekivano raščišćavanje cijele ove situacije u dvama većinskim školskim sindikatima.

U rujnu (24. rujna) prošle godine, na inicijativu Sindikata Preporod, sastali su se predstavnici četiriju školskih sindikata. Na tom se sastanku razgovaralo o djelovanju školskih sindikata u budućem razdoblju. Nije bilo razumijevanja za prijedloge predstavnika Preporoda da se pokuša uspostaviti kvalitetniji dijalog s

aktualnim vlastodržcima. Umjesto sporazumijevanja predstavnici triju sindikata odlučili su se za nepopustljivost i pritisak. Manjinskom sindikatu nije u razdoblju stalnih tenzija između većinskih sindikata i aktualne vlasti preostalo ništa drugo nego da slijedi čvrsto trasiranu liniju sindikalnih pritisaka. I dok se jednodnevnom štrajku, održanom 30. studenoga, kao uostalom i prethodno održanom prosvjedu sindikata Matice, nema što ozbiljnije spočitati, sasvim drugačije stvari stoje s ovogodišnjom dvomjesečnom aktivnošću oko najavljenog, a nikad održanog štrajka sindikata, koji djeluju u državnim i javnim službama.

Katastrofalno osmišljena sindikalna akcija završila je potpunim fijaskom. Ne samo da je neodržani štrajk bio ocrnjen u javnosti, nego su se i neki od ključnih aktera po pitanju njegova krajnjeg ishoda ozbiljno podijelili. Jednima je bila prihvatljiva ponudena Mrišćeva slamka spasa u vidu Sporazuma, dok su drugi (Vilim Ribić) u ministrovu pojasu za spašavanje vidjeli samo ono što je on objektivno jedino i predstavljao. Što je o svemu ovome mislilo članstvo, nikada nećemo saznati, jer ga uobičajeno za ove sindikate o tome nitko ništa nije ni pitao, a rasprave o eventualnoj odgovornosti sindikalnih vođa odgođene su za jesen kad se „prašina oko štrajkaškog fijaska” malo slegne.

Hoće li država otpuštati učitelje?

„Štrajkom” oslabljenim školskim sindikatima stigla je ponuda prosvjetnih vlasti u vidu prijedloga novih granskih kolektivnih ugovora. Tri su bitna obilježja spomenute ponude. Prvo je da ponuda nije sadržavala prepisane članke iz Temelnog kolektivnog ugovora, drugo je „brisanje” odredbi kojima su većinski sindikati nastojali ostvariti stanovite prednosti u odnosu na manjinske (npr. komisije za raspoređivanje tehnoloških viškova). Treće je obilježje, zbog kojeg se primarno i krenulo u cijelu ovu pregovaračku priču, usklađivanje nekolicine odredbi (naknada prijevoza, jubilarne nagrade...) iz granskih kolektivnih ugovora s odredbama Temelnog kolektivnog ugovora. Protiv ove ponude, u dvama školskim sindikatima su se odlučili boriti „kupovinom vremena”. Sindikatima je od pomoći bilo neriješeno stanje s kolektivnim ugovorom za zdravstvo, jer bi parcijalno rješavanje usklađivanja granskih kolektivnih ugovora za pojedine javne službe, iz niza razloga, moglo pokazati manjkavim. Manjak novca u državnoj blagajni zbog neusklađivanja granskih kolektivnih ugovora s TKU-om i vrlo izgledno otkazivanje granskih kolektivnih ugovora – najvažnije su posljedice navedenog načina rješavanja problema.

Bilo kako bilo sadašnja situacija je ozbiljna, zapravo dramatična. Iz postojeće situacije treba pokušati pronaći izlaz. Najava *outsourcinga* nenastavnog osoblja, nikad ozbiljnije i s višega mjesta izrečena (ministar Slavko Linić), samo je jedan u nizu razloga zašto je potrebno učiniti sve kako bi se po ovom pitanju spasilo ono što se možda još i može spasiti. Narav-

no na udaru neće biti samo nenastavno osoblje. Nakon što se čistačice, kuharice, računovođe i tko zna tko još, usmjere prema agencijama u privatnom vlasništvu, a uštede ni približno ne budu onakve kakvima se danas zamišljaju, slijedit će različite mjere kojima će se nastojati smanjiti broj učitelja i nastavnika. Ukratko pred nama je razdoblje u kojem će nam više no ikada prije trebati snažni sindikati.

Sindikalna nesnošljivost i bezidejnost

Problem školskih sindikata nije niti u njihovu prevelikom broju niti u premalom broju članova. Dapače, broj školskih sindikata se smanjivao iz godine u godinu i danas je taj broj optimalan. Također, unatoč svemu, unatoč svim slabostima sindikalnih organizacija, postotak sindikalno organiziranih radnika u školama još je prilično visok. Međusobna nesnošljivost i bezidejnost – dva su glavna problema djelovanja školskih sindikata. Ni poslije puna dva desetljeća u dvama većinskim sindikatima se ne žele pomiriti s činjenicom postojanja sindikalno „drugog i drukčijeg”. Taj trn u peti ovim sindikatima uglavnom je svih ovih godina bio Preporod. Sada su po prvi puta vidljive i razlike i među samim većinskim sindikatima. Međusobne nesnošljivosti u školskim će se sindikatima morati što prije riješiti. Ako su problem pojedinci, bolje je da napustimo čelna mjesta svi mi koji te sindikate vodimo, nego da naše sindikate, zbog neučinkovitog djelovanja, proisteklog iz međusobnih animoziteta nekolicine pojedinaca, masovnije krene napuštati članstvo. Možda bi valjalo porazmisliti o tome da o ovom problemu potaknemo i široku raspravu među članstvom ili da pokušamo posredno doći do mišljenja našeg članstva o rješenju ovog problema na zajedničkom svesindikalnom skupu?

Bezidejnost, drugi je problem, za koji će se morati žurno pronaći rješenje u školskim sindikatima. Dojam je, i to već duže vrijeme, da oni koji imaju moć ne znaju točno što bi s tom moći, a da oni koji znaju što hoće nemaju dostatnu moć. Kadrovska pomlađivanje, neophodno svim školskim sindikatima, neće imati smisla ako suštinska posljedica ovog zahvata ne bude uspostava međusobnog nadmetanja novih i svježih ideja o načinima rješavanja sindikalnih problema. Od boljeg korištenja postojećih i uspostave posve novih sindikalnih resursa do vraćanja izgubljenog ugleda u javnosti, od iznalaženja potpuno novih načina pritiska na poslodavca do čvršćeg interesnog prekograničnog sindikalnog povezivanja, od pronalaska novih mogućnosti financiranja do značajnijeg participiranja sindikalnih organizacija u centrima političke moći. Sve ove ideje, a našlo bi ih se još, implementirati bi se trebale kroz različite sindikalne projekte i aktivnosti.

Za kraj, pokušajmo odgovoriti na dvojbu s početka. Razlika između posrnuća i sloma je u tome što prvo za razliku od drugoga ostavlja mogućnost podizanja, djelovanja na novim, drukčijim i kvalitetnijim osnovama. Ako se u školskim sindikatima shvati ozbiljnost situacije, ako se odustane od daljnjeg guranja glave u pijesak, ako se shvati da je svako kupovanje vremena vremenski ograničeno, ako do svega ovoga dođe, onda će se rješenja sama od sebe nametnuti. U protivnom, ako do svega ovoga ne dođe, ako i dalje budemo vjerovali da će netko drugi riješiti naše probleme, uslijedit će nam zajednički slom. Pri tom će potpuno nebitnim biti hoće li slom biti zajednički ili pojedinačan. Cijenu će, u objema varijantama, najteže platiti oni radi kojih svi mi koji predvodimo sindikate i postojimo.

Željko Stipić

RAD KOMISIJA ZA RASPOREĐIVANJE TEHNOLOŠKIH VIŠKOVA U ŠKOLAMA

Profesor budala

Nakon 27 godina rada u prosvjeti normalno je da te tretiraju kao budalu jer tko bi normalan, a uz to muškarac (muškarci zarađuju, zar ne), izdržao toliko godina u prosvjeti? Kad ti daju otkaz moraju te napraviti dodatnom budalom jer sustav kakav jest mora se opravdati i svi osim tebe moraju ostati čisti. Ako si uz to i dugogodišnji županijski sindikalni povjerenik i to pogrešnog manjinskog sindikata, i ako si se nužno po prirodi svog posla mnogima zamjerio, nije ti ovo Zapad, postaješ divljač za odstrel sudlog sustava bez ikakvih prava.

Predajem njemački jezik i učenika je kao novca u sustavu svake godine sve manje. U većini srednjih škola se uči samo engleski, normalno, zna se tko su svjetski gazde, a premalo je novca u sustavu za luksuz drugog stranog jezika (ponavljam, u većini škola), za koji bi inače dokazivo postojao interes kod učenika. Ove godine se u moju Medicinsku školu upisalo samo četiri učenika s njemačkim kao prvim stranim jezikom i to je poslušilo kao povod za rez. Učenici su podijeljeni u dvije grupe sa po tri sata tjedno (norma za medicinske sestre inače u prvom i drugom razredu iznosi tri sata). U jednoj grupi su zajedno učenici prvih i trećih razreda, te jedna učenica drugog razreda koja se nije mogla uklopiti u raspored, a u drugoj učenici drugih i četvrtih. I to je to, za ostalo vrijeme, osim razredništva i poslova

sindikalnog povjerenika ja sam tehnološki višak i tu počinje priča kako te svi u sustavu prave budalom.

Na razini županije postoji komisija za zbrinjavanje tehnoloških viškova koju čine zaposlenici Ureda državne uprave i dva člana većinskog sindikata, onog kojem ja ne pripadam. I ta je komisija na početku na iznenađenje mene koji već godinama svjedočim o nepravilnosti u sustavu logično obavila svoj posao. Sukladno člancima xy

zakona i kolektivnog ugovora donijela je odluku o prednosti pri zapošljavanju na moje ime i uputila me u Trgovačku i tekstilnu školu koja je zbog odlaska djelatnika u mirovinu tražila zaposlenika na 12 sati tjedno njemačkog jezika. Budući da sam ja proglašen viškom 10 sati, obavljen je razgovor s ravnateljicom i sve je izgledalo idilično. Drugi dan – otrežnjenje, škola me ne može primiti zbog organizacijskih razloga, a neslužbeno saznajem da oni kao

nisu sigurni bih li ja prihvatio ta dva sata više. Rekao bih, vrhunski cinizam, ali svejedno odmah šaljem mail (jer ih ne mogu dobiti telefonski) s porukom da bih bio naravno spreman prihvatiti sve sate. Skratit ću, na kraju je navodno „slučaj” proslijeđen državnoj komisiji za tehnološke viškove čiji su članovi predstavnici ministarstva i većinskog sindikata, onog kojem ja ne pripadam. Zaboravih, tko zna koje sam sve formalne stvari zaboravio,

da je iz ureda državne uprave tražen aneks ugovora o zapošljavanju nužan za posredovanje oko daljeg zapošljavanja koji sam potpisao, traženo je i od sindikalnog povjerenika (isto mene) da parafiram činjenično stanje što je napravljeno da bih ja, Budala, saznao da je na osnovi toga napravljena promjena za osiguranu osobu (mene) u obveznom zdravstvenom osiguranju. Jučer mi je za kraj konačno pokazana odluka koju bih trebao potpisati uz suglasnost sindikalnog povjerenika (mene) da sam ostao na pola svega do daljnjeg.

Nisam pravnik, ne znam što se u međuvremenu zakonski mijenjalo, znam za nekadašnja prava zaposlenih koji imaju više od 25 godina staža i posebno sindikalnih povjerenika, vidim da je sustav sad podešen tako da budale moraju same potpisati da se dragovoljno slažu sa svojim otkazima bez ikakvih prava za minuli rad. Ili to možda nije baš tako, samo ja, zatupljen autističnim sustavom u kojem jesam, ne vidim izlaz.

P. S.

Interesirao sam se za dopunu sati po osnovnim školama, rado bih promijenio sustav koji se u strukovnim srednjim školama uvođenjem državne mature dobrano urušio. Svugdje su prisutni isti problemi: ili se čekaju dopusnice ministarstva za izbornu nastavu za koju naravno postoji interes i to, kako kažu, dugo traje (tko to u današnjem svijetu osim odgovornih u sustavu misli da se može opstati samo sa znanjem jednog stranog jezika) ili inspekcije opominju škole zbog odjeljenja s po njima nedovoljnim brojem učenika.

Goran Kauzarić

Bijeda prosvjetne birokracije

Već nekoliko godina upozoravam na korupcijsku hobotnicu koja je svoje krakove proširila i čvrsto usidрила u mulju prosvjetne birokracije. Možda bi se ta moja borba nekome učinila kao boj protiv vjetrova, kao glas vapajućeg u pustinji, jer su negativci u ovom filmu vrlo dobro umreženi, povezani i tako dobro uvježbani da svaki napad na sebe amortiziraju etiketiranjem onih koji ih prozivaju, pa su to za njih neradnici, buntovnici bez razloga, narušavatelji idilične atmosfere u zbornicama i tako dalje i tome slično. No, ja ću tvrdoglavo ustrajati u toj svojoj borbi, jer ne želim učiniti grijeh propusta.

Leglo te bolesti i neuralgična točka u prosvjetnom tijelu ovoga grada jesu neki ravnatelji osnovnih škola, a posebno famozno povjerenstvo za utvrđivanje tehnološkog viška po osnovnim školama. Rad tog „samozatajnog” povjerenstva ne možete vidjeti, ali posljedice itekako osjećate, a one su često vrlo bolne. Kako li se samo fabriciraju ti tehnološki viškovi, kako li se preko noći umjetno stvaraju, kako li se samo filtri-

raju da bi na kraju prošao „naš čovjek”? Zašto „naš čovjek” – pametnome dosta!

Sedamnaest godina nisam mogla dobiti posao u svojoj struci nastavnika. Dok sam bila izvan sustava i obijala pragove prosvjetnih organa i škola, upoznala sam sav jad i bijedu prosvjetne birokracije, a kada sam prije pet godina ušla u sustav s ukupno četiri sata neposredne nastave, spoznala sam i svu trulež tih zavoda, inspekcija, povjerenstava... Čast pojedincima koji svoj posao obavljaju savjesno, a nekada i pod vrlo teškim pritiskom. Radim s nepotpunom satnicom u jednoj osnovnoj školi u Dalmatinskoj zagori, sedamdesetak kilometara udaljenoj od Splita. Imam dijagnozu teškog srčanog bolesnika. Ravnateljica mi ne želi prilagoditi satnicu nastave voznome redu, pa sam prisiljena unajmiti stan navečer kako bih ujutro bila na poslu. Najam stana „pojede” mi cijelu mizernu plaću.

U školskoj godini 2011/2012. morala sam biti tehnološki višak zbog smanjenja broja odjela. Ali što se dogodilo? Da se to

ne dogodi, ravnateljica redovne sate moje kolegice „velikodušno” daje meni, a nju pretvara u tehnološki višak. Ostatak priče možete naslutiti. Kolegica je odmah kao tehnološki višak dobila posao s punom satnicom u Splitu. I kad sam mislila da je ove godine mojim mukama došao kraj, jer su se pojavila četiri slobodna radna mjesta za moju skupinu predmeta, shvatila sam da od lošeg može biti još gore. Ravnatelj jedne osnovne škole priopćio mi je kako je iz državnog ureda za društvene djelatnosti saznao da u ovoj školskoj godini nema tehnološkog viška te kako bih ja mogla biti u prvom planu za nadopunu satnice. Drugi ravnatelj mi reče kako su u njegovoj dva upražnjena radna mjesta već popunjena. Nota bene: prije nego je povjerenstvo odlučilo tko će kamo! Usput me i priupitao: „Kolegice, kojemu sindikatu vi pripadate?”. A kad sam mu odgovorila da sam član Preporoda, hladnokrvno mi je i bez griznje savjesti dobio: „Nemate šanse! Osoba koja u povjerenstvu sjedi po sindikalnoj liniji protežira samo članove svoga sindikata.”

Istodobno sam saznala da su i sva druga slobodna mjesta već popunjena, dakle prije nego je povjerenstvo formalno odlučilo. O vremena, o običaji! Tada sam počela prebirati po lošim uspomenu. Sjetih se da mi je ta sindikalna čelnica – nakon što sam je prozvala za zlouporabu položaja, ne-transparentan rad, favoriziranje ljudi po sindikalnoj i drugoj liniji, i nakon što sam zbog njezinih malverzacija izišla iz „njezinog” sindikata – izrijekom odgovorila: „Izlaskom iz sindikata zabiliste mi nož u leđa! Dok sam ja tu gdje jesam, nikada nećete dobiti posao!”. Sjetih se tada da je i prije spomenuta kolegica iz moje osnovne škole bila članica „njezinoga” sindikata.

Kako mi je samo bilo drago čuti ministra Jovanovića kad je govorio o „isušivanju močvara”. Nažalost, ministre, često pri tom isušivanju stradaju samo lopoči i lokvanji. Ako, ministre, ne želite vidjeti samo vrh ledenoga brijega, nego i ono što se događa u tamnim komorama prosvjetnog labirinta, stojimo vam na raspolaganju ja i drugi kolege koji u dušu poznajemo

stanje prosvjetnih stvari u Splitu, koji vidimo misteriozno bogatstvo nekih ravnatelja osnovnih škola i koji, dakako, imamo petlje sve to prljavo rublje iznijeti pred javnost.

O, kada bi ministar Jovanović pročešljao upravna tijela i prosvjetrio ustajali zrak po zbornicama osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije!? O, kad bi ministar Bauk preustrojio državni ured za prosvjetu i društvene djelatnosti!? O, kada bi ministar Linić ispitao porijeklo imovine pojedinih ravnatelja osnovnih i srednjih škola ove županije?! Meni bi to bila dovoljna satisfakcija pa makar od toga ja osobno ne imala nikakve koristi! Međutim, svi oni trebaju imati na umu da za tu sanaciju nisu dovoljne samo palijativne mjere, već oštar rez. Meni preostaje nadati se i, da parafraziram Martina Lutera Kinga, sanjati jednu drukčiju Hrvatsku.

Već pred sobom vidim orkestriranu harangu prozvanih, ali ja ih se ne bojim i poručujem im: „Uzalud vam trud, svirači!”. Istina kad tad mora izbiti na svjetlo dana.

Ana Podrug

12. lipnja Preporod reagirao priopćenjem na događaj fizičkog nasilja u Osnovnoj školi Petra Kružića u Klisu. Osim što je od prosvjetnih vlasti zatraženo da učine više na osiguravanju višeg stupnja sigurnosti u školskim ustanovama, Preporod je najavio da će ravnatelj Nevena Tešiju koji je zaštitio od nasilnog roditelja kolegicu Maju Vrgoč predložiti za Nagradu Ivan Filipović. Najavljena kandidatura naknadno je (28. lipnja 2013.) i podnesena.

21. lipnja U Upravnom odjelu za prosvjetu, kulturu i sport Splitsko-dalmatinske županije predsjednik Sindikata sastao se s pročelnikom Zdravkom Omrčenom. Razgovaralo se o realizaciji važnih građevinskih projekata na području županije, o problemima komunikacije između županijskih i državnih prosvjetnih vlasti...

* Predsjednik Sindikata, u pratnji voditeljica Ureda Preporoda u Splitu Sebastijana Troškota, sastao se s novoimenovanim voditeljem Službe za prosvjetnu inspekciju – područne jedinice u Splitu Juricom Botićem. Razgovaralo se o najvažnijim problemima s kojima se susreću povjerenici i članovi, ali i o potrebi unaprjeđenja dosadašnje suradnje između službenika Botićeva Ureda i Sindikata Preporod.

4. srpnja U prostorijama Preporoda Petar Bezinović i Boris Jokić s Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu predstavili Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije. Raniji ulazak djece u odgojno-obrazovni sustav, produljenje osnovne škole, kasnija diferencijacija učenika, uvođenje strukovnih gimnazija, povećanje broja sati izborne nastave, porast postotka učenika obuhvaćenih gimnazijskim obrazovanjem, nov način organizacije nastave u strukovnim školama, racionalnije uspostavljena mreža škola – neke su od promjena s kojima su detaljnije upoznati sudionici prezentacije. Za rujan je najavljen početak dvomjesečne javne rasprave o ovom dokumentu.

8. srpnja Predstavnicima Preporoda sudjelovali na prezentaciji Izmjena i dopuna Zakona o radu upričenoj u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava. Smanjenje minimalnog trajanja dnevnog odmora s 10 na 8 sati, olakšano otkazivanje ugovora o radu za radnike na probnome radu, promjena odredbe o maksimalnom trajanju prekovremenog rada i promjene odredbi vezane uz ugovore na određeno vrijeme – najvažnije su

promjene koje su predstavili ministar Mirando Mrsić i njegovi najbliži suradnici.

18. srpnja Predstavnicima Preporoda sudjelovali na prosvjedu koji je Nezavisni cestarski sindikat organizirao protiv najave Vlade Republike Hrvatske o monetarizaciji autocesta. S prosvjednog skupa, na kojem su sudjelovali predstavnici svih sindikalnih središnjica, najavljena je mogućnost provođenja referenduma kojim bi se zaustavila daljnja rasprodaja važnih nacionalnih dobara.

30. kolovoza Županijski povjerenik za Koprivničko-križevačku županiju Toni Svoboda i predsjednik Sindikata održali su sastanka u Obrtničkoj školi u Koprivnici. Na sastanku je, zbog mogućnosti osnivanja sindikalne podružnice, predstavljeno djelovanje Preporoda. Nakon sastanka su u pratnji kolegice Glorije Cović Alagić i ravnateljice Obrtničke škole Ratimira Ljubića, predstavnici Preporoda primljeni od strane župana Darka Korena i zamjenika Ivana Pala.

4. rujna Pravnicima i predsjednikom Sindikata sudjelovali u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na prezentaciji planiranih izmjena Zakona o radu. Nakon samo nekoliko mjeseci u Ministarstvu rada pripremaju se važne izmjene ovog novog propisa. Najvažnije promjene bi se odnosile na raspodjelu radnog vremena, predviđa se uvođenje posebne vrste otkaza u situaciji kada poslodavac nije u stanju platiti ugo-

vorenu plaću, ukidanje apsolutne zaštite otkazivanja ugovora o radu roditeljima i otpremnine radnicima koji rade na određeno i neodređeno vrijeme, skraćivanje postupka organiziranja štrajka u slučaju kada radniku plaća nije isplaćena. Od većina onih koji su sudjelovali u raspravi promjene su ocijenjene nepotrebnim i štetnim.

9. rujna Osnovana podružnica Preporoda u Obrtničkoj školi Koprivnica. Za prvog sindikalnog povjerenika izabran je kolega Danijel Džambo, a za zamjenika povjerenika kolega Miroslav Ričko. Nakon osnivanja podružnice u Obrtničkoj školi na području Koprivničko-križevačke županije Sindikat Preporod djeluje u 12 osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova.

11. rujna Predsjednik Sindikata, kao član povjerenstva ispred Nezavisnih hrvatskih sindikata, sudjelovao na sastanku, koji je sazvala Ružica Beljo Lučić, pomoćnica ministra znanosti, obrazovanja i sporta na kojem se raspravljalo o Pravilniku o Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Nakon donošenja Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru donošenje Pravilnika o Registru prvi je konkretan korak u punoj implementaciji ovog važnog propisa. Sastanak je održan u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta.

OSTANI PROMOTOR PREPORODA TEL. 01 48 14 891

POZIV NA SURADNJU Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama neka naše glasilo bude još kvalitetnije i raznovrsnije. Vaše priloge šaljite na: ured@sindikat-preporod.hr

prenosimo iz tiska... 8.NOVOSTI Slobodna Dalmacija... Jovanoviću, javno zahvalite ravnatelju!... 8.NOVOSTI Slobodna Dalmacija... ŠTO MINISTARSTVU ZAMJERA SINDIKAT PREPOROD: 1. IZOSTANAK REFORMI ŠKOLSKIH PROGRAMA... 2. NEUJEDNAČEN RAZVOJ ŠKOLA... 3. ZASTARJELA INFORMATIČKA OPREMA... 4. ŠKOLE NA RUBU PREŽIVJAVANJA... 5. KNJIŽNICE BEZ LEKTIRNIH NASLOVA... 6. PLAĆE ZAPOSLENIKA...